

A l'èkoûla : (patois de la Glâne)

Autor(en): **Luvi**

Objekttyp: **Article**

Zeitschrift: **Le nouveau conteur vaudois et romand**

Band (Jahr): **94 (1966)**

Heft 9-10

PDF erstellt am: **11.07.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-234524>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

La chochiètâ dè tsan invitâye pê nou-thron comité l'a fê our « Nanèta dè Pratzè » è « Trè bon j'èmi ». Le kuatuor Francis è Marcel Tanner, avui chè filyè Marie-Claire è Josiane, l'an tsantâ « Mon bi Payi », ke l'a fê boun'inprèchyon. On ôtro groupe konpojâ di dou frârè Tanner è lè Moncheu Roger Baeriswyl, Albert Egger, no rabuyivan le kà pê « Lè j'adyu ou Yantsè ». Katro Damejalè Horne ke vinyan du Wallenried, no rëdzoyivan avui le galé tsan « Lè farmalyè ».

Kan M. Rougemont l'a j'ou rèmarkhyâ lè j'otoritâ è ti lè patéjan l'è j'ou M. Burnet ke l'a rèkemandâ dè ch'abonâ ou « Konteu Reman ».

Ouna bala velya ke léchèrè on bon chovinyi din lè kà dè ti lè patéjan in èchpèrin rèvère ouna bala participachon po l'avinyi.

Mariëta Bongâ.

A l'ékoûla

(Patois de la Glâne)

Cràyou pâ ke lou réjan dè mon tin, Moncheu Vallery, no-j-ôchè gravâ dè dévejâ in patâ, a l'ékoûla è chu lè tsemin.

Kognethin po-t-îthre pâ lou numérô 188 don rêueman din-j-ékoûlè ke dî :

« L'usage du patois est sévèrement interdit dans les écoles. Les instituteurs veillent à ce qu'il en soit de même en dehors de l'école et dans les conversations entre enfants. »

D'aye, Moncheu Vallery cherin-j'on mô pyèthî. Akutâdè lou, on bâ din-j-ègrâ :

— Célestine ! Célestine !

E kan Célestine arouvâvè :

— Pouârta-mè mon kâfè. L'é la min-tiyi din bouébou ke rich'ton aprî l'ékoûla.

Ran tan a rè dre chu chan, dè Moncheu Vallery ; pâ galyâ mé chu lou rich'tou ; è pron chûr pâ chu chon-n-ékoûla.

Rèch'pè !

Pâ-y'on keman Vallery po no fér'a ré-kouârdâ. No tignin avouin din bon-

pouan. E pâ avarihyà don to po-n'in balyî.

Poûrou bon-pouan de Moncheu Vallery ! Din mochi dè karton dè botè, avouin cha märka d'onna pâ. E portan, keman no-j-y tignan ! Lè chu là ke no-j-èthan pyèthî a l'ékoûla, a la fin don mà. No-j-in d'avan tsakon na tyéchète, è lou réjan, cràyou prâ, onna crebilya. Lè pron chûr Célestine ke lè l'in fachâ.

L'in-y'avin, bin chûr, kotej lârè dè bon-pouan. Falyin lè katsi a la méjon.

Hon ke dèvechan rèch'tâ apri l'ékoûla iran notâ chu -n'ardoise, è din dzoa k'irè, l'in yin falyin duvè. Echulyivè chon-n-ardoise avouin na pata.

Nouthron-n-ékoûla n'irè pâ on-n-orgouè. Chuto pâ la kanpina, ke chantin mô, è k'èthin dzalâye in-n-evè. E kan no-j-avan fan dè l'in -y'alâ, no lèvâvan la man in dejan :

— Permission pour aller aux latrines.

Kontre la parâ : lou musée. L'in-y'avin dè to : din botolyè, dè la fèraye, d'la bre-koliche, kotej-j-ôjî, din-j-èmâdzè. Irè la moûda din *musées scolaires*. Lou nouthrou valyin bin lè-j-ôtrou.

Mè rapèlou ke l'in-yé robâ on kou on piti letyè, ke mè fajin invide po kotâ mè koûnelè. Nyon n'a jémé ran chu. E nou-thron musée l'a fournir chon tin vè lou patâ, k'irè a non Vuillemin. L'in ya adi j'on on letyè dè chôvâ.

Pour'ékoûla ! Din ban tsapujî, din kârtè don vîlyou tin, din lâvrou bron, po ke chè kontissan pâ trû. Ma din réjan keman Vallery, n'in da poû j'à.

Ti lè-j-an, a Tolèchin, lou chalu-ou, dan cha foûcha, a la première rintse don chinmetyîrou.

M'a aprin a yère è a kontâ, è chuto a rèkouârdâ ; m'a balyî lou go d'aprandre è dè chavâ. L'è pâ ran ! On-n-omou ke pyèthou chu la frîtha dè mè chovigni.

Luvi don Vèrné.